

Terör ve 'medya' başlıbaşına oldukça geniş konular olmalarına karşın bu kısa ve genel yazıda öncelikle terörün medyadan nasıl yararlandığına, iki karşıt taraf olarak hükümet ve terör örgütlerinin medya açısından birbirlerine karşı sahip oldukları avantaj ve dezavantajlara yer verilecektir. Daha sonra da İngiltere ve IRA örneği, kullanılan terör yöntemleri ve boyutları ile İngiltere'de medyanın teröre karşı tavrı üzerinde durulacaktır. Aynı zamanda IRA'nın yaptığı terör olayları ve kullandığı şiddet yönteminin PKK' ninkileri benzerlik ve farklılıklarına da kısaca değinilecektir.

Terörizm, şiddet içermesine karşın siyasi bir ifade biçimi olarak yorumlanmıştır. Yüzyıllardır varolmasına karşın terörizmin, kütle iletişim araçlarından etkili bir biçimde, kendi amaçları doğrultusunda yararlanması, son 20-30 yıla dayanmaktadır. Günümüzde terörizmin ses getiren yankıları ve etkilerinin kütle iletişim araçlarının ve özellikle de televizyonun gelişmesi ile doğru orantılı olduğu söylenebilir. Dünyanın hemen her yerinde karşı mücadele verdikleri hükümetleri ya da başkaları tarafından terörist olarak tanımlanan bütün örgütler, kütle iletişim araçlarını (mass medya) kendi amaçları doğrultusunda kullanmakta oldukça çabuk davranmış ve çoğunlukta da bunda başarılı olmuşlardır. Bilindiği üzere medya başlı başına büyük kitlelere ulaşır bir konuda pozitif ya da negatif imaj yaratmakta oldukça büyük bir güce sahiptir. Pek çok ülkede medya, hükümetin getirdiği yasal kısıtlamalar ya da politik baskı ve amaçlardan dolayı terör örgütleri ve teröristler için devamlı olarak negatif bir imaj yaratmaya çalışır. Ancak sıkıbet ilişkilerinin yoğun olduğu ve acaesızca sergilendiği ülkelerde medya, çoğu kez 'bir haber yaratma ve diğer haber kuruluşlarını geride bırakma' (An, 1993:10) gödüsüyle bazen istemeyerek de olsa terör örgütlerine ve teröristlere hizmet etmiş olur. Bilindiği gibi medyanın her şeyden önce haberleri iletme sorumluluğu vardır. Bu sorumluluk kaçınılmaz olarak terör haberlerini iletmeyle de içerir. İç ve dış kamuoyunun ilgisini çekmede başarılı olan terör olaylarını ve ilgili haberleri, özellikle mesleğe yeni başlamış ve bir an önce isim yapma kaygısı taşıyan pek çok genç gazeteci maksimum düzeyde sansasyonelleştirerek, bir anlamda istemeler bile, faaliyetleri ile terör örgütlerinin medyayı

Terör ve Medya : İngiltere ve Ira Örneği

Terör örgütleri propagandalarında her türlü uydurma ya da gerçek dışı haberi rahatlıkla kullanır ve gerçek ortaya çıkarılsa bile, terör örgütlerinin kaybedecekleri çok fazla şeyleri bulunmamaktadır.

Ali Çağlar Sosyolog

kullanma amaçlarına yardımcı olmuş olurlar. Olaylar çoğu kez dramatize edilerek verildiğinden, terörün sıradan insanların duygularına fazlası ile hitab ettiği de görülebilir. Aslında terör olayları ve örgütleri ile ilgili haber ne biçimde verilirse verilsin, olay çoğunlukla terör örgütlerinin avantajı ile sonuçlanır. Medya, ilgili olay ve gelişmeleri vermekle, teröristlerin ve örgütlerinin ortaya çıkış gerekçelerinin, amaçlarının v.b. devamlı gündemde kalmasına-yaşamasına ve daha büyük bir kütle tarafından tanınmasına, zaman içinde kanıksanıp kabul görmesine hizmet etmiş olmaktadır. Bu bir anlamda terörizm ve terör örgütlerinin propagandası için hayat veren taze kan niteliği taşımaktadır.

Terörizm ve medya arasındaki ilişkiyi anlamamanın kolay bir yolu, teröristin ya da terör örgütünün iletişim sorununa bakış açısının nasıl olduğunu anlamakla yakından ilgilidir (Wilkinson, 1983:6). Ancak, bu yazının sınırlılığı böyle bir konuyu derinlemesine incelemeyi engellemektedir. Buna rağmen terörün medya ile ilgili hedefinin, kendini daha geniş kitlelere duyurmak olduğu da bir gerçektir. Terörizmin genelde hükümetler karşısında etkisiz kalmasına karşın, medya aracılığı ile politik gündemde kalma ve değişik biçimlerde kimi kitlelere 'korku', belirli bir hedef kitleye ise 'umut' salmayı çoğunlukta başardığı söylenebilir. Medyadan yararlanması açısından demokratik olan ve olmayan (totaliter) rejimlerle yönetilen ülkeler arasında bir ayırım yapılması gerektiğinde, terörizmin demokratik ülkelerde medyadan daha çok yararlandığı

ğini söylemek olanaktır. Bunda, terörün ortaya çıkışının öz itibarıyla çok değişik sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasi nedenler içermesine karşın, bu ülkelerde konuşma, yazma ve yayınlama özgürlüğünün, insan haklarının daha fazla gelişmiş ve örgütlenmenin daha kolay olmasının oldukça önemli bir payı vardır. Bu tür ülkelerde basın-yayın özgürlüğü, radyo ve gazetelerin haber yapma, hazırlama ve iletme biçimleri demokratik yaşamın ve kuralların vazgeçilmez bir gereğidir. Demokratik ülkelerde teröristlerin ve terör örgütlerinin hükümetlere karşı oldukça önemli bir avantajlarının daha olduğu söylenebilir. Bilindiği üzere, demokratik bir ülkede hükümetin uymak zorunda olduğu hukuk kuralları vardır. Hükümet terör ve teröristlerle mücadele ederken çoğunlukla bu kurallara uymak zorunda kalmaktadır. Aksi durumda yasalığı tartışma götürür ve o hükümetin görevden uzaklaştırılması, en azından yıpratılarak bir sonraki seçimde şansının iyice azalması sonucunu doğurur. Oysa terör örgütlerinin uymak zorunda oldukları hiçbir hukuk, ahlak, v.b. kuralları yoktur, bu tür kurallara gereksinimleri de yoktur. Onlara göre 'amaç için her türlü araç geçerlidir'. Polis ya da Ordunun, yaptığı olumsuz davranışlar, gayri yasal uygulamalar ve ihaller sonucunda kamuoyu gözünde kaybettiği saygınlığını kazanması oldukça zordur ve uzun zaman alır. Oysa terör örgütlerinin bu tür bir kaygıları da yoktur. Güvenlik güçleri, saygınlık ve güveninliklerini yitirmemek için, her zaman doğru bilgi vermek zorunluluğu ile karşı karşıyadırlar. Oysa terör örgütleri propagandalarında her türlü uydurma ya da gerçek dışı haberi rahatlıkla kullanır ve gerçek ortaya çıkarılsa bile, terör örgütlerinin kaybedecekleri çok fazla şeyleri bulunmamaktadır.

Medya araçları içerisinde TV'nin terörizm için hep daha fazla bir çekiciliğinin olduğu rahatlıkla söylenebilir. Çünkü, bildiği üzere, insanların serbest zamanlarını harcamalarında ön sırayı TV almaktadır. Örneğin, Amerika'da TV başında harcanan zaman haftada 25 saat, İngiltere'de yetişkin insan için ise ortalama 19 saattir (Middleton, 1988:41). Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde bu oran çok daha fazladır. Başka hiçbir araç, teröristlerin kendi konularını kamuoyu gündeminde tutmaları için, bu iletişim ağından daha fazla bir imkan yaratamaz. Teröristler, TV kanallarıyla gerek faaliyette buldukları ülke içinde ve gereksede dışında, oldukça büyük bir kitleye ulaşır, mesajlarını okutur, dinletir, yorumlar ve konuları ile ilgili düşünmeye ve alternatif çözümler üretmeye zorlarlar. Hatta öyleki bazen başka ülkelere başta silah ve para olmak üzere pek çok maddi ve manevi destek alırlar. Ör: Amerika Başkanı Clinton'ın seçildikten hemen sonra Kuzey İrlanda olayını İngiltere'ye hatırlatması, başta Almanya olmak üzere pek çok Avrupa ülkesinin PKK ile ilgili devamlı Türkiye'ye değişik şekillerde baskı yapmaları, Libya'nın IRA'ya silah yardımı, Suriye'nin PKK'ya üs yardımı, İran'ın Hizbullah'a para ve silah yardımı, v.b.

Terör örgütlerinin kitle iletişim araçlarından direkt yararlanmalarını önlemek için sıklıkla kullanılan yöntemin 'sansür' olduğu söylenebilir. Terör ile ilgili sansür, demokratik olan ve olmayan rejimlerle yönetilen hemen hemen tüm ülkelerde belirli biçimlerde uygulanmaktadır. Örneğin, terör örgütlerinin etkili oldukları, İsrail, Güney Afrika Cumhuriyeti, İngiltere gibi bazı ülkeler kitle iletişim araçlarına sansür uygulanmaktadır. Fakat uzun vadede, böyle bir yaklaşımın sonuçsuz kaldığı görülmektedir. Çünkü, öncelikle demokratik sistemle yönetilen ülkelerde kamuoyu ve basın-yayın özgürlüğü, konuşma özgürlüğü, insan hakları ile ilgili baskı grupları, hükümetleri uyguladıkları sansür konusunda zorlayarak, genelde amaçları olmadığı halde, terör örgütlerine kitle iletişim araçlarından yararlanmaları için ortam sağlamış olurlar. İkincisi, kamuoyunun, ülkedeki gelişmelerden ve haberlerden yoksun bırakıldığı, bilgilendirmediği için uzun vadede hükümetin söyledikleri ve yaptıklarına güveninin zayıflaması ve inanmaması sorunu ortaya çıkacaktır. Bir üçüncüsü ve belki de en tehlikelisi, sansürün kati uygulandığı durumlarda, kendilerinden bahsedilmeyi

kaçınılmaz olmak için terör örgütlerinin, çok büyük, yankı uyandıran ve zarar verici katliamlar, bombalama, kundaklama v.b. olaylara girişme olasılığının yükselmesidir. Kısacası, demokratik ülkelerde terör örgütleri kitle iletişim araçlarından yararlanma konusunda hükümetler karşısında oldukça önemli bir avantaja sahiptirler, hem de hükümetler ülkelerdeki tek yasal iktidar ve güç sahibi olmalarına rağmen. Benzeri sorunlar, diktatörlüğe yönetilen baskı rejimlerinde pek fazla görülmez. Çünkü bu ülkelerde hükümetler çoğunlukta teröre terör ile karşılık verirler ve çok büyük baskılar uyguladığı için kamuoyu kısa vadede sindirilir ve güvenlik güçlerinin dolayısıyla hükümetlerinin faaliyetlerini eleştirmeleri söz konusu olamaz. Fakat bu durum çoğu kez, bu tür baskıcı iktidarların uzun vadede kendi sonuçlarını hazırlamaları ve terör örgütlerine taraftar sağlama ile sonuçlanır. Çünkü bu tür hükümetlerin kamuoyu destekleri korku ve baskıya dayandığı için, en ufak bir zayıflık anında yıkılmaları dolayısıyla terör örgütlerinin daha karlı çıkmaları söz konusu olabilir. Romanya'da, oybirliği, büyük tören ve alkışlarla yeniden Komünist Partisi Genel Sekreteri seçilen Çavuşesku'nun, seçildikten bir hafta sonra aşağı edilerek sistemin değiştirilmesi, buna çok güzel bir örnek olarak verilebilir.

Ayrıca, terör örgütlerinin hep kaybeden taraf olduğunu söylemek ise yanlış olur. Başta İsrail olmak üzere koloni durumunda olup da sonradan bağımsız bir devlet konumuna gelen ülkelere bakıldığında görülecektir ki dönemin terörist olarak nitelendirilen örgütleri bir şekilde amaçlarına ulaşmışlardır. Bu durumun en yakın örneği ise Güney Afrika Cumhuriyeti'nde yakın geçmişe kadar terörist örgüt olarak kabul edilen Afrika Ulusal Kongresi (ANC) dir.

IRA VE İNGİLTERE ÖRNEĞİ

Bugün İngiltere'de IRA olarak bilinen, illegal ve yarı-askeri bir örgüt olan İrlanda Cumhuriyet Ordusu'nun ortaya çıkışı 1919 yılına rastlamasına, kökü 1913'te kurulan ve milliyetçi-militan bir örgüt olan İrlanda Gönüllüleri (Irish Volunteers)'ne dayanmasına (Britannica, 1986:385) karşın, Kuzey İrlanda terörizmi Normanlar'ın İrlanda'yı işgal ettikleri 9'cu yüzyıla kadar gider (Kee, 1980:29). Bu işgal, halen bugün çözümlenmemiş olan milliyetçiliğin tohumlarını da, bir anlamda ekmış oldu.

Siyasal düzlemde, İrlanda milliyetçi partisi olarak adlandırılabilir olan Sinn Fein'in temsil ettiği IRA'nın amacı, Kuzey İrlanda'nın İngiltere'den ayrılarak İrlanda Cumhuriyeti ile birleşmesi ve ikisinin tek bir bağımsız devlet oluşturmasıdır. Buna karşın IRA'nın çoğu kez Sinn Fein'den bağımsız olarak hareket ettiği de görülmektedir.

Tarihi boyunca bir kaç kez parçalanma ve ayrılmaların olmasına karşın IRA, varlığını günümüze kadar sürdürmüş ve son yıllarda İngiltere gündeminde oldukça önemli bir yer tutmayı başarmıştır. IRA başlangıçta saldırılarını İngiltere'nin yanısıra 1948'e kadar İngiliz Milletler Topluluğu içerisinde yer alan İrlanda Cumhuriyeti'ne karşı sürdürmüştü de 1948'den sonra İrlanda Cumhuriyeti'nin Topluluktan ayrılması ile sadece İngiltere'yi kendine hedef seçmiştir. Günümüzde bu durum varlığını hala sürdürmektedir.

Sinn Fein, daha çok demokrasi geleneğinden dolayı İngiltere, Kuzey İrlanda ve İrlanda Cumhuriyeti'nde yasal olma özelliğini korumaktadır. Dublin (İrlanda Cumhuriyeti) ve Belfast'ta (Kuzey İrlanda) olmak üzere iki bürosu bulunmaktadır. Belfast'ta ayrıca Sinn Fein'e bağlı Kaza/Bilgi Merkezleri (Incident/Information Centre) de faaliyet göstermektedir. Sinn Fein aynı kendi sahip olduğu 'An Phoblacht' (Cumhuriyet Haberleri) isimli bir de gazete yayınlamaktadır (Moorhead, 1991 ve Picard, 1991). Bu gazete özellikle IRA ve taraftarlarına dağılmakta ve aynı zamanda Kuzey İrlanda ile İrlanda Cumhuriyeti'nde ve Amerika'da satılmaktadır. Bu tür bir propagandanın, Amerikalı İrlanda Toplumu'ndan IRA'ya sempati ve destek sağlamasında önemli bir rol oynadığı söylenebilir.

1991 yılında yayınlanan bir araştırmaya (Picard, 1991) göre, IRA ve Sinn Fein'in en önemli propaganda aracı olan 'An Phoblacht'ın yayın içeriği şu şekildedir. Yayınlanan yazıların % 29'u çatışmanın altında yatan toplumsal ve siyasal nedenleri, % 25'i güvenlik kuvvetlerinin provakasyonlarıyla ilgili haberleri, % 5'den az bir oran ise IRA terörünün mesajlarını içermektedir. Bunların yanısıra anma, anı yazıları, davaları yolunda ölenlerin kısa hayat hikayeleri ile bireysel ve toplumsal kendi kaderini tayin etme arzusunun içeren yazılar da gazetenin yayınladığı yazılar arasında. Gazetenin bir diğer önemli mesajının ise şiddet ve teröre olan desteğin azaltılmasının an-

çak, Protestanlar lehine yörede uygulanan sosyal ve ekonomik ayrıcalığın kaldırılması ile olanaklı olabileceği şeklindedir.

IRA ve ilgili haberler konusunda kitle iletişim araçları üzerinde İngiltere hükümetinin kesin bir yasak ve sansürü olmasına karşın, her politik amaçlı illegal örgüt gibi IRA'da elinden geldiğince medyayı kendi amaçları doğrultusunda kullanmaktadır. Ancak buna karşılık İngiltere'de, hemen hemen bütün basın-yayın kuruluşlarının, başka ülkelerdeki terör örgütlerine zaman zaman övgüler yağdırmalarına ve onları özgürlük savaşçıları olarak sunmalarına karşın, IRA konusunda ağız birliği yapmışçasına bir tutum sergileyerek ellerinden geldiğince olumsuz bir imaj yaratmaya çalıştıkları söylenebilir. Medya IRA'yı ya uyuşturucu mafyası ya da bir grup kin-nefret dolu katil olarak lanse eder (McCartney, 1993:19). Dünya'nın en köklü, gelişmiş ve en bağımsız televizyonu olarak kabul edilen BBC'de bile IRA ve Sinn Fein ile ilgili haberlere çoğu kez rastlayamazsınız. Sinn Fein liderlerinin konuşmaları başka bir aktör sesi ile verilir. Bu durum özel TV kanalları içinde geçerlidir. Spikerler, oldukça olagan bir ses tonu ile IRA ya da Sinn Fein ile ilgili haber, konuşma ve görüntüleri hükümetin koyduğu sınırlamalardan dolayı yayınlamıyorlar diyerek haber okumalarına devam ederler. Çoğu kez bunu bile TV'de görmek olanaklı değildir. Ancak çok gürültü koparan bir eylem söz konusu olduğunda, IRA'nın sebep olduğu yıkım ve felaketleri sergilemek için başta TV olmak üzere tüm kitle iletişim araçlarının var-güçleri ile çaba harcadıkları görülür. Farklı görüşlerden bile olsa hiç kimse kalkan ne insan haklarından, ne konuşma özgürlüğünden ve ne de basın-yayın özgürlüğünden sözeder. Diğer bir deyişle, konu kendileri olunca ne demokrasi ve ne de insan hakları kavramları ile karşılaşırsınız. Bu tür kavramlar siliniverir belleklerinden ve daha önce hiç duymamışlar gibi hareket ederler. İngiltere Polis ve Ordusunun, özel Timlerin Kuzey İrlanda'da yaptıkları ihlalleri ne kulakları duyar ve ne de gözleri görür, herde semalarda uçan ve PKK üzerine bomba yağdırdıkları defalarca seyrettilen Türk uçak ve Helikopterleri gösterilirken... Diğer taraftan, belki de demokrasinin bir diğer faziletini olarak kabul edilebilecek olaylar da yok değil. Kuzey İrlanda'dan ziyade İngiltere anavatanında (mainland) polis, IRA ile ilgili yaptığı yanlış tutukla-

malar ve mahkumiyetler söz konusu olduğunda çekinmeden kitle iletişim araçlarına, yaptığı yanlışlığı kabul eden açıklamalar yapıp, gerekiyorsa kurbanlara tazminat bile ödeyebilmektedir.

Belirtmekte yarar olacağı düşünülen bir diğer konu ise halkın ve politikacıların, hükümetin medyayı kontrol etmesi-etmemesi ile medyanın IRA ile ilgili propaganda nitelikli haberlere, röportajlara v.b. yer vermesi-vermemesi konusundaki görüşleridir. Glasgow Üniversitesi tarafından, Kasım 1991 ile Ağustos 1992 tarihleri arasında 2060 seçmen ve 1244 politikacı üzerinde yapılan araştırmanın sonuçlarına göre örneklerdeki halkın % 75'i, politikacıların ise % 80'ini hükümetin medyayı kontrolüne ve sansür uygulamasına karşı olduklarını belirtmişlerdir. Buna karşılık hükümetin IRA ile ilgili propaganda nitelikli haber, röportaj v.b. program ve yazılara kesin yasak getirmesi gerektiğini düşünenlerin oranı seçmenler arasında % 50, politikacılar arasında ise % 36'dır (Miller, 1993:15). Sonuçlara bakıldığında, sıradan insan olsun politikacı olsun ülkede medya üzerinde bir hükümet kontrolü ve sansür uygulamasına karşı çıkılırken, IRA ile ilgili sansür ve kontrole taraftar olduğu görülmektedir. Bu durum doğal olarak, hükümetin IRA'nın medyadan yararlanmaması politikasına temel ve destek oluşturduğu söylenebilir.

Şimdide biraz IRA'nın kullandığı şiddet türünün boyutlarından ve yöntemlerinden söz edelim. IRA ve İngiltere amaç itibari ile hemen hemen Türkiye ve PKK ile aynı konuma sahiptir. PKK'nın da IRA'nın da nihai amacı ülkeden toprak koparıp bağımsız birer devlet haline getirmektir. Ancak amaçları çok benzerlikler göstermelerine karşın IRA ve PKK'nın kullandıkları şiddet yöntemleri arasında oldukça büyük farklılıklar vardır. Her şeyden önce eylemin türü ve sonucuna bakıldığında IRA, sivileri eylemlerine direkt hedef yapmıyor ve bu konuda oldukça özen gösteriyor. IRA, olaylarında iki temel kaynağı kendine hedef almaktadır. Birinci, özellikle Kuzey İrlanda'daki güvenlik güçleri, ikincisi ise hem Kuzey İrlanda'daki ve hem de İngiltere anavatanındaki ekonomik hedeflerdir. Çoğunlukta da ikinci kaynağı saldırılarına hedef yapmaktadır. Bunda, IRA'nın Kuzey İrlanda'da insanların zarar görmesi sonucu kendisi hakkında oluşan olumsuz imajı yıkmak istemesinin büyük bir payı olduğu söylenebilir. En be-

lirgin ve sık kullanılan eylem türü ise bombalamadır. Belirlediği hedeflere, orneğin alış-veriş merkezleri, para ve borsa kuruluşları, demiryolları v.b. gibi hedeflere patlayıcı maddeyi ya yerleştirerek ya da bir araç içinde bölgeye bırakarak patlama olayını gerçekleştirir. Fakat burada çok önemli ve IRA terörünü PKK teröründen farklı kılan bir durum söz konusudur. IRA, patlayıcı maddeyi ilgili bölgeye yerleştirdikten sonra patlama saatinden en az 30 ile 45 dakika önce polise telefon eder. Patlayıcı yerleştirdiğini belirterek, polisin o bölgeyi insanlardan arındırmasını sağlamış olur. Sonuçta sivil insanlara zarar verilmeden ekonomik hedef tahrip edilir. IRA'nın, köy basıp önüne geleni kurşuna dizen, okul öğretmenlerini öldüren, içinde kim olup-olmadığına bakmaksızın evlere bomba atan, yabancı turistleri rehine alan bir terör ve şiddet yöntemini hiç bir zaman uygulamadığını belirtmek gerekir. Eğer yaptıkları eylem sonunda yanlışlıkla herhangi bir sivil vatandaş ölür veya yaralanırsa, IRA basın-yayın organlarını telefon ile arayarak, olayın amaçları olmadığını, kaza itibarıyla meydana geldiğini ve zarar gören kişi ya da kişilerden özür dilediğini açıkça belirtir. Bunun IRA için oldukça önemli ve etkili bir propaganda malzemesi oluşturduğunu söylemek olanaklıdır.

Kaynaklar

- An, Orkun (1993) "Terörizm", *Devrim*, Sayı 7, Mayıs-Haziran/Temmuz-Ağustos Ortak Sayısı, s. 8-11.
- Britanica, *The New Encyclopedia* (1986) 15th edition, Vol : 6, pp. 385-386. Kee, R. (1980) *Ireland: A History*. London: Weidenfeld and Nicholson Ltd. McCartney, R.A. (1993) "Letter: An Alliance Barring the Way to Peace". *Independent*, 30 March 1993, p. 15.
- Middleton, V. (1988) *Marketing in Travel and Tourism*. Oxford: Heinemann Professional Publishing Ltd.
- Miller, B. (1993) "The News We Don't Want to Hear: What Do People Really Think About Government Control of the Press?". *Independent*, 27 January 1993, p. 15.
- Moorhead, P. (1991) *An Examination of the Relationship Between Terrorism, the Media and Tourism with Respect to the Northern Ireland Tourism Product*. Unpublished MSc. Thesis. Dept. of Management Studies for Tourism and Hotel Industries, Univ. of Surrey.
- Picard, R.G. (1991) "How Violence is Justified: Sinn Fein's An Phoblacht". *Journal of Communication*, Vol.: 41, No : 4, pp. 90-103.
- Wilkinson, P. (1983) "Terrorism and the Media: Objectives from Terrorism and the News Media". Paper presented at the Conference held at the Centre for Contemporary Studies, Aberdeen Univ., September.